

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 19/01

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. apríla 2001 predbežne prerokoval podnet S. L., bytom B., MUDr. J. J., bytom B., a Ing. Š. B., bytom B., na začatie konania pre porušenie ústavného práva podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutiami Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 12. mája 2000 sp. zn. VI Gd 4148/00 a z 19. mája 2000 č. k. VI Pz 78/00-14 a takto

r o z h o d o l:

Podnet S. L., MUDr. J. J. a Ing. Š. B. na začatie konania **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 13. júna 2000 doručený podnet S. L., bytom B., MUDr. J. J., bytom B., a Ing. Š. B., bytom B. (ďalej len „navrhovatelia“), na začatie konania pre porušenie ústavného práva podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutiami Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) z 12. mája 2000 sp. zn. VI Gd 4148/00 a z 19. mája 2000 č. k. Pz 78/00-14.

Z obsahu podnetu a priložených listín vyplýva, že navrhovatelia sú užívateľmi záhradok, ktoré ležia v kat. úz. Bratislava - Dúbravka, konkrétne časti pozemku parc. č. 3354, ohľadom ktorých majú záujem na vyporiadaní vlastníctva k pozemkom podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim (ďalej len „zákon č. 64/1997 Z. z.“).

Navrhovatelia sa obrátili na Okresnú prokuratúru Bratislava IV a domáhali sa preskúmania postupu mestskej časti Bratislava - Dúbravka vo veci vrátenia predmetného pozemku parc. č. 3354 v kat. úz. Dúbravka Rímsko-katolíckej cirkvi v Bratislave - Dúbravke. Okresná prokuratúra Bratislava IV však v konaní vedenom pod č. k. Pd 4036/98-45 a neskôr ohľadom opakovaného podnetu aj Krajská prokuratúra v Bratislave v konaní vedenom pod č. k. Kd 4012/00-23 podnet navrhovateľov odložili bez prijatia prokurátorského opatrenia okrem iného aj z dôvodu, že o predmetných nárokoch navrhovateľov rozhodoval súd. Navrhovatelia s uvedeným stanoviskom nesúhlasili, preto sa obrátili na generálnu prokuratúru. Generálna prokuratúra listom z 12. mája 2000 sp. zn. VI Gd 4148/00 oznámila navrhovateľom, že preskúmala postup podriadených prokuratúr pri vybavovaní ich predošlých podnetov, s názormi podriadených prokuratúr sa stotožňuje a nezistila dôvody na prijatie prokurátorských opatrení. Navrhovatelia vidia v takomto rozhodnutí generálneho prokurátora konanie rozporné najmä s ustanovením § 7 ods.1 písm. c) a f) zákona č. 282/1993 Z. z. o zmiernení majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam a s článkom 2 ods. 2 ústavy.

Navrhovatelia 2. februára 2000 podali na generálnu prokuratúru podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 27 S 150/98-46 zo dňa 9. novembra 1999, ktorým bol zamietnutý ich žalobný návrh o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského úradu v Bratislave, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, sp. zn. 322/98 PP z 30. júla 1998 v spojitosti s rozhodnutím Okresného úradu Bratislava IV č. j. 302/98-10/JO6 z 29. mája 1998, ktorým neboli uznané nároky navrhovateľov na vyporiadanie

vlastníctva k pozemku parc. č. 3354 v kat. úz. Dúbravka v zmysle zákona č. 64/1997 Z. z. Generálna prokuratúra rozhodla tak, že podnet navrhovateľov na podanie mimoriadneho dovolania „vzhľadom na to, že Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom neporušil zákon spôsobom, aký predpokladá § 243f ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku“, rozhodnutím z 19. mája 2000 sp. zn. VI Pz 78/00-14 odložila. Toto rozhodnutie generálnej prokuratúry považujú navrhovatelia za rozporné s čl. 2 ods. 2 ústavy a domáhajú sa jeho prešetrovania ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ústavy je ústavný súd oprávnený konať o ústavných sťažnostiach, ktorými fyzické a právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd právoplatnými rozhodnutiami orgánov štátnej správy alebo územnej samosprávy, a ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podanie navrhovateľov za ústavnú sťažnosť ani po obsahovej, ani po formálnej stránke označiť nemožno. Navrhovateľmi označené rozhodnutia generálnej prokuratúry nie sú a ani ich nemožno považovať za rozhodnutia orgánov štátnej správy alebo územnej samosprávy.

Ústavný súd však podľa čl. 130 ods. 3 ústavy môže začať konanie aj na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv. Z takéhoto konania nie je možné vylúčiť postup a rozhodovanie žiadneho orgánu štátu, pokiaľ v jeho dôsledku došlo k porušeniu základného práva alebo slobody fyzickej alebo právnickej osoby a pokiaľ tomuto základnému právu alebo slobode právny predpis Slovenskej republiky neposkytuje účinnú ochranu konaním na inom štátnom orgáne.

Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu na začatie konania ústavný súd skúma jeho všeobecné náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj prípadné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Jednou z podmienok, ktorú ústavný súd skúma

pri predbežnom prerokovaní, je, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnený podnet. Namietat' porušenie svojich práv v konaní pred ústavným súdom sú totiž oprávnené len tie fyzické alebo právnické osoby, ktoré splnili všetky zákonné podmienky spojené s nadobudnutím a uplatňovaním takýchto práv. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu: „Jedným z dôvodov odmietnutia podnetu je jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal pisateľ podnetu“ (mutatis mutandis I. ÚS 7/00).

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Navrhovatelia napádajú „rozhodnutia“ generálnej prokuratúry jednak pre neprijatie prokurátorských opatrení a jednak pre nepodanie mimoriadneho dovolania na základe ich podnetu, porušenie svojich základných práv a slobôd, tak ako sú uvedené v druhej hlave ústavy, však nekonkretizujú.

1. Podľa § 30 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov: „Prokurátor z vlastnej iniciatívy alebo na základe podnetu preskúma postup alebo rozhodnutie orgánov verejnej správy, rozhodnutie súdu, prokurátora, vyšetrovateľa a policajného orgánu z hľadiska zachovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a vykoná opatrenie na odstránenie zistených porušení, ak na preskúmanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány...“

Je nespornou skutočnosťou, že 12. mája 2000, kedy generálna prokuratúra preskúmala podnet navrhovateľov v konaní vedenom pod sp. zn. VI Gd 4148/00, o predmetných právnych vzťahoch konal už „výlučne príslušný“ Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 27 S 150/98, a už ani z tohto dôvodu generálna prokuratúra nemohla prijať vo veci opatrenie. Medzi neprijatím opatrenia

generálnou prokuratúrou v danej veci a ustanovením čl. 2 ods. 2 ústavy preto neexistuje priama súvislosť, preto v tejto časti bolo treba podnet navrhovateľov odmietnuť ako návrh zjavne neopodstatnený.

2. Podľa § 243e ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov - ak generálny prokurátor „na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie“. Citovaná právna norma neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana. Voľná úvaha generálneho prokurátora o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie, je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené.

V danom prípade však generálna prokuratúra dospela k záveru, že nie sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania. Nakoľko navrhovatelia nepreukázali skutočnosti, ktoré by potvrdili priamu súvislosť medzi nepodaním mimoriadneho dovolania na Najvyšší súd Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 2 ústavy, porušenie ktorého namietali, ich podnet bolo potrebné aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnený podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd už v minulosti konštatoval (mutatis mutandis II. ÚS 42/00), že v konaní o podnetoch podľa čl. 130 ods. 3 ústavy sa môže ústavný súd zaoberať len namietaným porušením základných práv a slobôd fyzických alebo právnických osôb (tak ako sú uvedené v druhej hlave ústavy), a keďže navrhovatelia vo svojom podnete neoznačili také základné právo, porušením ktorého by sa ústavný súd mohol zaoberať, bolo treba ich podnet aj z tohto dôvodu odmietnuť ako zjavne neopodstatnený podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

